

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: O. B.**, zastoupen Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem, se sídlem Masná 8, Moravská Ostrava, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 109/VL - 20 - 02 - 2003 ze dne 21. 1. 2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 24 Az 845/2003 - 23 ze dne 21. 1. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátu Mgr. Faridu Alizeyi, se sídlem Masná 8, Moravská Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce ve výši 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 1. 2003, č. j. OAM - 109/VL - 20 - 02 - 2003, byl zamítnut návrh žalobce (dále jen „stěžovatel“) na zahájení řízení o udělení azylu v České republice jako zjevně nedůvodný podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu stěžovatele byly problémy s bývalou manželkou a jejími známými – vyděrači, kteří po něm prostřednictvím výhrůžek požadovali peníze a byt, a dále snaha o legalizaci pobytu v České republice. Dle rozhodnutí

žalovaného tak neuvádí žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 1. 2004, č. j. 24 Az 845/2003 - 23, byla žaloba stěžovatele zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že důvody uváděné stěžovatelem, tj. chování vymahačů, nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Jejich chování bylo motivováno snahou získat finanční prostředky a pokud při tom používali nezákonné praktiky, měl se žalobce obrátit na příslušné orgány a použít příslušných právních nástrojů ochrany v zemi původu. Mezinárodní právní ochrana formou azylu může být žadateli poskytnuta pouze v případě, že využil příslušných prostředků, které mu právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod poskytuje, což v případě stěžovatele učiněno nebylo. Stěžovatel tedy, dle názoru krajského soudu, neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, a to z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný proto správně zamítl jeho žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. V ní krajskému soudu vytýká, že se v řízení a následném rozhodnutí řádně nevypořádal se všemi skutečnostmi, které jsou jednak součástí správního spisu a jednak vyšly najevo v rámci řízení před soudem, tedy nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu. Stěžovatel dále uvádí, že správní orgán při svém rozhodování nebral v úvahu zejména § 32 odst. 4 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v platném znění (dále jen „správní řád“), a to tím způsobem, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Správní orgán dle stěžovatele rovněž vůbec nebral v úvahu § 3 odst. 4 správního řádu, neboť rozhodnutí správního orgánu nevycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Stěžovatel dále konstatuje, že z rozhodnutí žalovaného není patrné, čím se při rozhodování řídil, tj. které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právního předpisu. Jak správní orgán, tak soud se v rámci přezkoumávání předcházejícího řízení omezil pouze na přezkoumání důvodů vylučující udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a rovněž pouze na obecná a ničím nepodložená konstatování, že stěžovateli v zemi původu žádné pronásledování nehrozí. V této souvislosti stěžovatel zdůrazňuje, že ani správní orgán, ani soud se dostatečně nevypořádal s pojmem „nedůvodně“, neboť bez jeho jasné definice nemohl s jistotou dospět k závěru, že skutečnost, že je pronásledován neznámými osobami a za použití fyzického násilí a vyhrožování smrtí byl donucen přenechat jim svůj majetek, nespadá právě do kategorie pojmu pronásledování, neboť ve skutečnosti nesmí být dle Ústavy Ukrajiny porušováno vlastnické právo občanů. Soudu rovněž vytýká, že se řádným způsobem nevypořádal s důvody, které pro udělení azylu uváděl ve vztahu k § 2 odst. 1 písm. a), protože neprozkoumal zda Ukrajina je státem, který splňuje definice bezpečné země původu. Krajský soud se také, dle názoru stěžovatele, nevypořádal s definicí pronásledování tak, jak je upravena v § 2 odst. 6 zákona o azylu a ani ve svém rozhodnutí neuvedl, proč tak neučinil, čímž své rozhodnutí učinil z uvedených důvodů nepřezkoumatelným.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu byly

vydány v souladu s právními předpisy a plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. Obecné námitky stěžovatele o porušení ustanovení správního řádu správním orgánem jsou nedůvodné. Stěžovatel nijak neprokazuje své přesvědčení o nesprávném posouzení právní otázky soudem a nedostatečně zjištěném skutkovém stavu správním orgánem. Z výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem. Námitky stěžovatele nalézají oporu ve tvrzeních, kterými proti rozhodnutí žalovaného brojil již v žalobě, byť se v ní jeho argumentace omezila na citaci ustanovení správního řádu. Tato tvrzení jsou tedy namítána dle § 104 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustně.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu dne 9. 1. 2003, jako důvod své žádosti uvedl, že je ohrožen život jeho i jeho nastávající ženy ze strany přátel jeho bývalé ženy, kteří ho opakovaně bili, vymáhali velké částky peněz. Dále znásilnili jeho nastávající ženu. V protokolu o pohovoru tyto důvody dále konkretizoval. Uvádí také, že se obrátil o pomoc na policie, kde napsal oznámení o tom, že mu vyhrožují vyděrači a jeho bývalá manželka. Do jeho odjezdu mu však nedali žádné vyjádření. Vyšší složky policie nekontaktoval a na jiné státní orgány či nevládní organizace se neobrátil. Jako další důvod své žádosti o azyl stěžovatel uvedl snahu o legalizaci svého pobytu v České republice.

Stěžovatelovo tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Ten vyžaduje jako podmínku pro udělení azylu, že žadatel o azyl je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, resp. má odůvodněný strach z takového pronásledování či z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině. Pojem pronásledování je vymezen v § 2 odst. 6 tohoto zákona tak, že jde o ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v tomto ustanovení určeného státu. To, že stěžovatel neuspěl ve snaze řešit své problémy jedním oznámením policejním složkám a do svého odjezdu neobdržel vyjádření, nelze považovat za podporu či trpění vyděračských aktivit ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou potíže se soukromými osobami v domovském státě důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že žádný z jím tvrzených důvodů nelze podřadit pod § 12 zákona o azylu, neunesl stěžovatel břemeno tvrzení

a žalovaný správně posoudil jeho žádost jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Námitky stěžovatele ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b), podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělila sama stěžovatelka. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Správní orgán musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatele postupoval, přičemž ze spisu není patrno, a stěžovatel to ani netvrdí, že by byl jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezován při sdělení důvodů azylu, jež sám uplatňoval. Stěžovatel tím, že svoji žádost odůvodnil problémy s vyděrači a snahou o legalizaci svého pobytu v České republice, ani netvrdil důvody podřaditelné pod § 12 zákona o azylu, a tudíž neunesl břemeno tvrzení. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu má správní orgán povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona zamítne. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikován pod číslem 181/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna právnímu zástupci stěžovatele, který mu byl ustanoven k jeho žádosti usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 4. 2004, č. j. 24 Az 845/2003 - 32, byla stanovena za dva právní úkony právní služby (převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti) na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1966 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif),

ve výši 2000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. a § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, byla odměna zvýšena o částku 408,50 Kč, která představuje daň z přidané hodnoty, kterou je právní zástupce stěžovatele povinen z přiznané odměny za zastoupení a náhrad hotových výdajů odvést státu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu